

Handläggare
David Eriksson
Telefon: 08-508 22 053**Till**
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2015-11-26

Remissyttrande plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad

Yttrande till trafikkontoret

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Lars Arvidsson
stadsdelsdirektörGunnar Ohlsén
avdelningschef

Sammanfattning

Från trafikkontoret har stadsdelsnämnden erhållit en remiss om plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad. Yttrande önskas senast den 18 december.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslaget om planen för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad. De mål och handlingsplaner som presenteras i planen förefaller som rimliga och väl avvägda. Planen bidrar på ett bra sätt till att konkretisera den del av framkomlighetsstrategin som behandlar barn och ungdomars situation i trafiken och förvaltningen tror att de presenterade målen och medföljande handlingsplaner sannolikt kommer att bidra till en bättre trafikmiljö generellt runt stadens skolor samt att miljövänlig trafik, såsom gång och cykel, kommer att öka.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för samhällsplanering.

Ärendet

Från trafikkontoret har stadsdelsnämnden erhållit en remiss om plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad. Yttrande önskas senast den 18 december.

Bakgrund

Andelen barn som går och cyklar till skolan har minskat de senaste decennierna och allt fler vuxna skjutsar sina barn i bil till skola och fritidsaktiviteter. Trafikmiljön runt skolorna är dock inte byggd för att hantera den stora mängden biltrafik, som bl.a. leder till trafikproblem och ökade utsläpp omkring många av stadens skolor. Den ökade skjutsningen har även bidragit till ökade hälsoproblem i form av mindre fysiskt aktiva barn.

Planen för säkra och trygga skolvägar är ett uppdrag som pekas ut i stadens budget för år 2014 och 2015. Det är även en del av en konkretisering av framkomlighetsstrategin och en fördjupning av trafiksäkerhetsprogrammet. Framkomlighetsstrategin hanterar frågor som rör prioriteringar i gaturummet samt olika transportslags kapacitet och framkomlighet. Att öka de kapacitetsstarka transportslagen; gång, cykel och kollektivtrafik, är ett av framkomlighetsstrategins huvudmål. Stadens trafiksäkerhetsprogram nämner fotgängare, cyklister och barn som särskilt utsatta grupper i trafiken och som ska prioriteras inom trafiksäkerhetsarbetet.

Syfte

Planen för säkra och trygga skolvägar syftar till att trafikmiljöerna i skolornas närhet ska vara trygga och säkra samt att resor till och från skolan i högre grad ska ske utan bil. Planen syftar även till att åstadkomma ett systematiskt arbetssätt för arbetet med skolvägar och barns resande.

Planen ska utgöra ett hjälpmedel för dialog inom och mellan förvaltningar, i tidiga planskeden och vid ny- och ombyggnation, samt vara ett konkret stöd vid diskussion och beslut gällande skolans lokalisering, utformning av trafikmiljö och barns resor till och från skolan.

Mål

Planen består av tre övergripande mål:

- Mål 1: Skapa säkra och trygga skolvägar. För att nå målet ska trafikkontoret i samarbete med övriga berörda förvaltningar arbeta systematiskt med att förbättra de viktigaste skolstråken, ta fram tydliga riktlinjer och genomföra fysiska åtgärder för att skolvägarna ska bli tryggare och säkrare. I första hand ska viktiga stråk och passager inom en 300 meters radie kring skolan åtgärdas.
- Mål 2: Skapa möjligheter för nya resvanor och öka andelen gående och cyklister. För att skapa möjligheter för nya resvanor krävs ett samarbete inom kommunen och skolorna i syfte att åstadkomma en kunskaps, attityd- och beteendepåverkan.
- Mål 3: Skapa ett stadsgemensamt synsätt i arbetet som påverkar skolvägarna.

Handlingsplan

Till varje mål erbjuder planen en utvecklad handlingsplan som mer konkret visar hur målen ska nås.

Mål 1 Skapa säkra och trygga skolvägar:

Åtgärd 1A: Utveckla process för prioritering av skolor.

Trafikkontoret ska utveckla en arbetsprocess som används för att prioritera skolor för fysiska åtgärder i skolornas närmiljö i syfte att prioritera de skolor med mest akut behov. Prioriteringen av skolor ska baseras på följande faktorer:

- Trafiksituationen kring skolan
- Hastighetsmätningar
- Skolans närhet till huvudgata
- Elevantal

Åtgärd 1B: Genomför res- och färdmedelsanalys. För de skolor som prioriteras för åtgärder erbjuder trafikkontoret skolorna att medverka i res- och färdmedelsanalys vilket innebär att barn och föräldrar får möjlighet att svara på en webbenkät om sina resvanor samt markera på kartor hur de går och cyklar till skolan.

Åtgärd 1C: Identifiera fysiska åtgärder för ökad trafiksäkerhet och trygghet. När res- och färdmedelsanalysen är genomförd och de viktigaste gång- och cykelstråken är identifierade väljs lämpliga

fysiska åtgärder ut vid problematiska platser inom 300 meters radie från skolan.

Åtgärd 1D: Begränsa biltrafiken i skolornas närhet. Genom att identifiera lämpliga avlämningsplatser en bit från skolan samt arbeta med information till skola och föräldrar kan trafiken närmast skolan begränsas.

Mål 2 Skapa möjligheter för nya resvanor och öka andelen gående och cyklister:

Åtgärd 2A: Introducera vandrande/cyklande skolbussar. En vandrande skolbuss är ett organiserat samgående där flera familjer turas om att följa sina och andras barn till och från skolan. Trafikkontoret ska tillhandahålla verktyg och information samt visa på goda exempel till de skolor och föräldrar som vill starta upp en sådan.

Åtgärd 2B: Genomföra insiktshöjande och inspirerande aktiviteter. Trafikkontoret ska tillhandahålla verktyg och material till skolorna för deras arbete med att införa dessa aktiviteter för att inspirera fler att upptäcka fördelarna med gång och cykel till och från skolan.

Åtgärd 2C: Utöka cykelskola för 6-åringar. Cykelskolan ger förskoleklass elever möjlighet att prova på att cykla under trafiksäkra förhållanden.

Åtgärd 2D: Integrera trafik i undervisningen.

Åtgärd 2E: Ta fram skolreseplaner. En skolreseplan fungerar som ett långsiktigt verktyg för bestående beteendeförändringar som tydliggör barnens roll som trafikanter och som syftar till att minska bilskjutsandet samt att få kontinuitet i arbetet med hållbara transporter. Trafikkontoret tillhandahåller material.

Åtgärd 2F: Använda ungas kompetens och idéer på ett aktivt och strukturerat sätt. Alla förvaltningar ska uppmärksamma barns behov vad gäller fysiska miljöer där barn vistas.

Mål 3: Skapa ett stadsgemensamt synsätt i arbetet som påverkar skolvägarna.

Åtgärd 3A. Utöka samarbetet med berörda förvaltningar. Arbetet med skolornas trafikmiljöer och elevernas resor samordnas av trafikkontoret.

Åtgärd 3B: Genomför dialog mellan berörda förvaltningar tidigt i processen. Kontinuerlig information mellan förvaltningarna om kommande projekt är nödvändigt. En rutin bör utformas för vilka frågor som ska vara återkommande vid större projekt. Frågan ska integreras i den ordinarie exploateringsprocessen.

Åtgärd 3 C: Sprid riktlinjer för åtgärder och utformning vid stadens skolor. Trafikkontoret ansvarar för detta.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslaget om planen för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad. De mål och handlingsplaner som presenteras i planen förefaller som rimliga och väl avvägda. Planen bidrar på ett bra sätt till att konkretisera den del av framkomlighetsstrategin som behandlar barn och ungdomars situation i trafiken och förvaltningen tror att de presenterade målen och medföljande handlingsplaner sannolikt kommer att bidra till en bättre trafikmiljö generellt runt stadens skolor samt att miljövänlig trafik, såsom gång och cykel, kommer att öka.

Förvaltningen ser det som positivt att de skolor som faktiskt har de mest akuta trafikproblemen fångas upp. Genom platsspecifika dialoger med barn och föräldrar kan åtminstone de enkelt åtgärdade bidragande källorna till trafikproblemen identifieras och åtgärdas.

I remisshandlingarna efterfrågas synpunkter på hur den egna organisationen kan bidra till att målsättningarna i planen uppnås. Stadsdelsförvaltningen bidrar genom att ansvara för drift och underhåll av gång- och cykelvägar på parkmark. Det är alltid viktigt att det finns tydlig kommunikation och samråd mellan berörda förvaltningar och stadsdelsförvaltningen vid åtgärder som med stor sannolikhet kommer att påverka parkmark.

Förvaltningen tror att separerade cykelbanor, större tydlighet i trafikmiljön om vilka regler som gäller, till exempel via skyltning, markeringar i gatan mm. är viktigt för att öka tryggheten längs kommunens skolvägar då det ofta förekommer konfliktsituationer mellan fotgängare och cyklister där barn pga. sin ringa storlek och outvecklade sinnen är extra utsatta. Förvaltningen tror att detta sannolikt bidrar till att fler väljer gång och cykel som främsta transportmedel till och från skolan.

Förvaltningen tror att planen för säkra och trygga skolvägar är ett viktigt steg för att förbättra trafikmiljön runt kommunens skolor och ser gärna att det även utarbetas liknande strategier för kommunens förskolor för att göra trafikmiljön tryggare för alla barn inom kommunens verksamheter.

Bilagor

Remissunderlaget finns att läsa på www.insynsverige.se/stockholm under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, sammanträde den 26 november 2015.